

Kurs Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego

Tyreologia

opis przypadku 10

partner kursu:

(firma nie ma wpływu na zawartość merytoryczną)

MERCK

Tyreologia

Opis przypadku

ATA/AACE Guidelines

HYPERTHYROIDISM AND OTHER CAUSES OF THYROTOXICOSIS:

MANAGEMENT GUIDELINES OF THE

AMERICAN THYROID ASSOCIATION AND

AMERICAN ASSOCIATION OF CLINICAL ENDOCRINOLOGISTS

2011

Opis przypadku:

- Pacjentka, lat 45 zgłosiła się do lekarza rodzinnego z poszerzeniem obrysu podstawy szyi oraz bólem promieniującym do ucha i żuchwy. Dolegliwości, stopniowo narastające występują już od ok 3 tygodni.
- Dodatkowo zgłasza zmęczenie, zmniejszenie tolerancji wysiłku, bóle mięśniowe oraz stany pod i gorączkowe nawet do 39 st C.
- Początkowo Pacjentka leczyła się sama, preparatami dostępnymi bez recepty, ale bez efektu.
- Wywiad chorobowy nie jest obciążony, pracuje z dziećmi, częste infekcje dróg oddechowych.
- W badaniu przedmiotowym z odchyień: ból przy badaniu palpacyjnym tarczycy, HR 100/min miarowo, wilgotna skóra.
- Lekarz rodzinny wykonał podstawowe badania laboratoryjne: m.in.: morfologię, CRP, OB, glukozę oraz TSH.

Wyniki badań laboratoryjnych:

Parametr	Norma	Wynik
WBC x 10 ³ /μl	3.9 - 11.0	9.7
RBC x 10 ⁶ /μl	3.5 - 5.2	3.5
HGB [g/dL]	12.0 - 15.6	12.9
HCT [%]	33.0 - 46.0	35.0
MCV [fl]	80.0 - 99.0	82.0
PLT x 10 ³ /μl	130.0 - 400.0	326.0
CRP [mg/L]	<0.5	40.0
OB [mm/h]	6.0-11.0	75.0
Glukoza [mg/dL]	66.0-99.0	91.0
TSH [μIU/mL]	0.2 - 4.2	<0.01

Na podstawie wywiadu oraz badań dodatkowych podejrzewasz:

- a) pierwotną nadczynność tarczycy w przebiegu choroby Gravesa-Basedowa
- a) pourazowe zapalenie tarczycy
- b) podostre zapalenie tarczycy
- c) ciche zapalenie tarczycy

Prawidłowa odpowiedź: C

DEFINICJA

Podostre zapalenie tarczycy

*(syn. choroba de Quervaina,
zapalenie granulocytowe,
zapalenie ziarniniakowe, zapalenie
olbrzymiokomórkowe)*

jest zapaleniem o etiologii
prawdopodobnie wirusowej,
o 4-fazowym przebiegu.

PRZEBIEG:

Najczęściej jest **poprzedzone**
zakażeniem górnych dróg oddechowych
(2–8 tyg. wcześniej).

Faza 1 - **nadczynność tarczycy** (trwająca
przez 3–8 tyg.) wynika z destrukcji
miększu gruczołowego i uwolnienia
hormonów tarczycy do surowicy krwi.
Parametry hormonalne normalizują się
po upływie 8–16 tyg.

Faza 2 - **prawidłowa funkcja tarczycy.**

Faza 3 – **niedoczynności tarczycy** (nie
zawsze się pojawia).

Faza 4 – **prawidłowa funkcja tarczycy.**

Fazy przebiegu podostrego zapalenia tarczycy

	Stężenie hormonów	Jodochwytność	Obraz kliniczny
Faza 1	↑ FT4, ↑ FT3, ↓ TSH	niska	nadczynność tarczycy
Faza 2	prawidłowe	niska	prawidłowa czynność
Faza 3	↓ FT4, ↓ FT3, ↑ TSH	wysoka	niedoczynność tarczycy
Faza 4	prawidłowe	prawidłowa	prawidłowa czynność

↑ zwiększenie stężenia, ↓ zmniejszenie stężenia

Kryteria rozpoznania podostrego zapalenia tarczycy:

1) kryteria główne:

- bolesne lub tkliwe uciskowo wole;
- wzrost OB

2) kryteria dodatkowe (min. 2):

- znacznie zmniejszona jodochwytność,
- przejściowa nadczynność tarczycy,
- obraz USG typowy dla podostrego zapalenia tarczycy,
- obraz BAC typowy dla podostrego zapalenia tarczycy,
- nieoznaczalne lub małe stężenia przeciwciał przeciw-tarczycowych.

Pacjentka otrzymała skierowanie do poradni endokrynologicznej, jednak zanim trafi na konsultację należy:

- a) włączyć antybiotykoterapię np. amoksycylinę w dawce 1g 2x1 p.o.
- b) włączyć niesteroidowe leki przeciwzapalne np. ibuprofen 400mg 3x1 p.o. oraz B-bloker np. propranolol 10mg 3x1 p.o.
- c) włączyć tiamazol np. Thyrozol 20mg 1x1 oraz B-bloker np. propranolol 10mg 3x1 p.o.
- d) włączyć glikokortykosteroid np. Encorton 20mg 1x1 p.o.

Prawidłowa odpowiedź: B

- Pacjent z łagodną postacią podostrego zapalenia tarczycy **początkowo** powinien być leczony **antagonistami B-adrenergicznymi** (np. propranolol) i **niesteroidowymi lekami przeciwzapalnymi** (np. ibuprofen).
- Nie należy włączać tyreostatyków.

Opis przypadku c.d.:

- U pacjentki w poradni endokrynologicznej wykonano badanie ultrasonograficzne tarczycy oraz scyntyografię tarczycy
  - a) w badaniu USG stwierdzono:
    - powiększenie tarczycy wraz z obszarami o niejednorodnej i obniżonej echogeniczności
  - b) w scyntygrafii tarczycy (z użyciem jodu lub technetu):
    - obniżenie wychwytu (Faza 1) a w późniejszych fazach normalizację

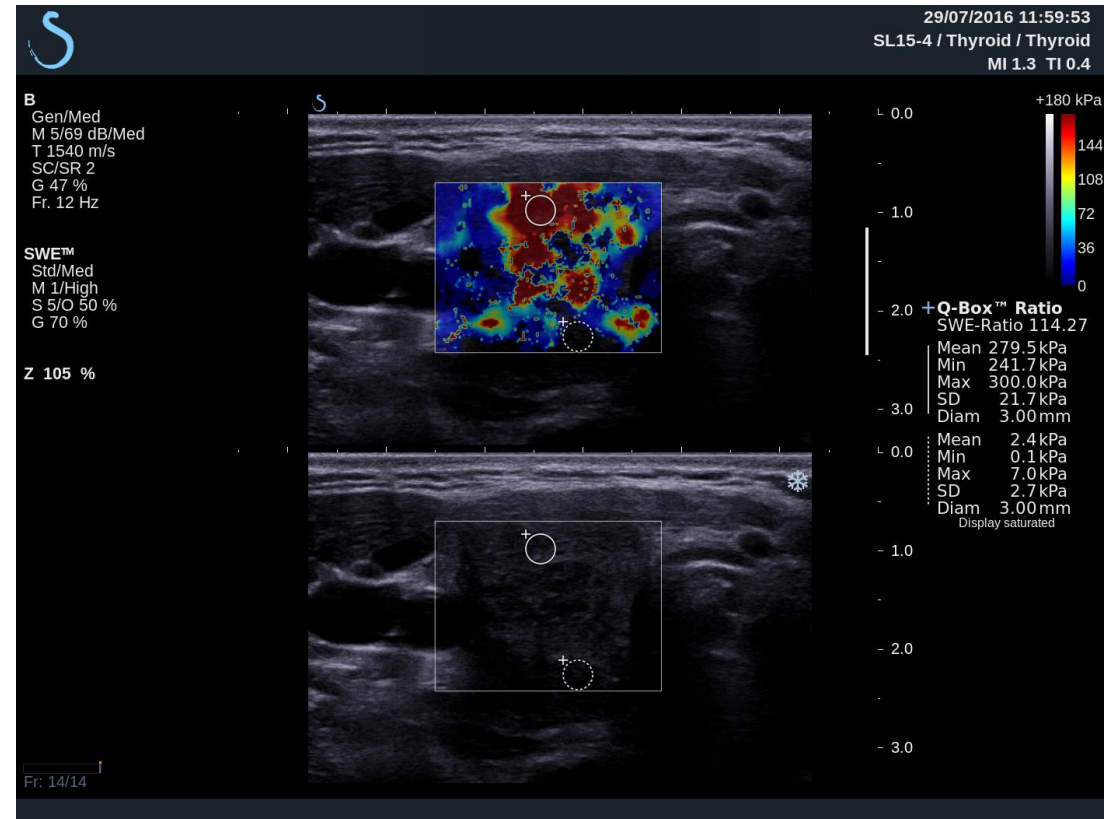
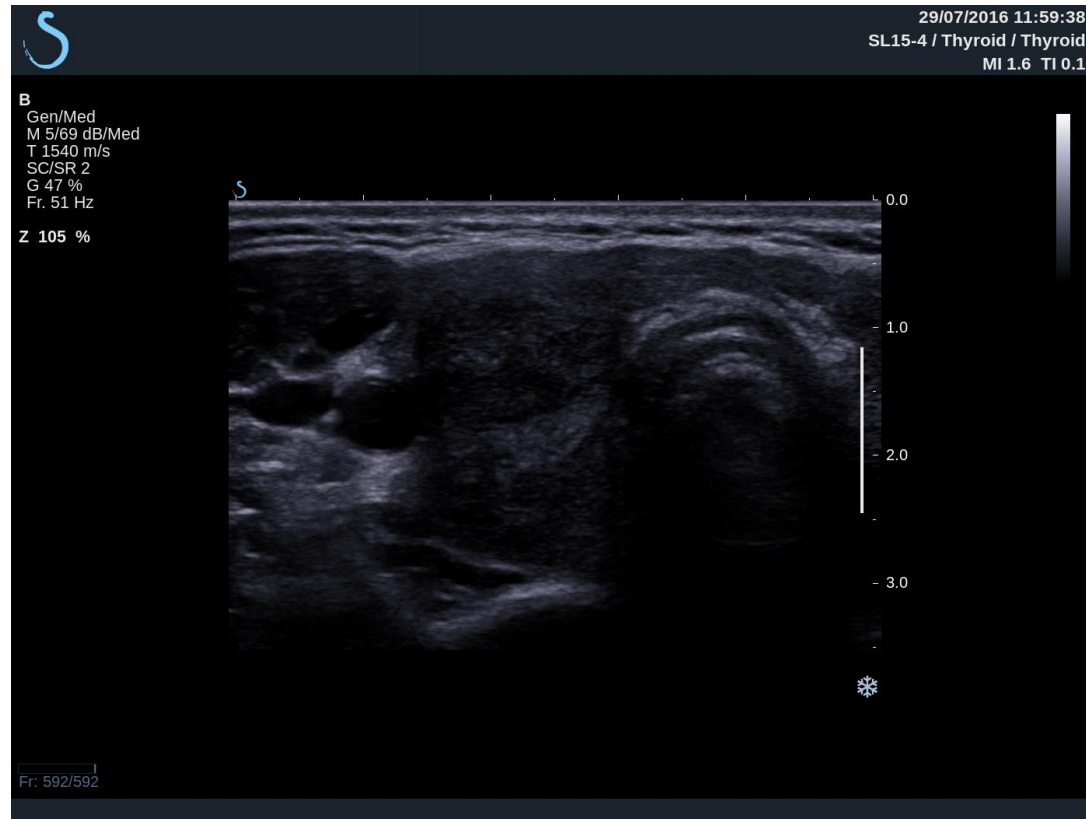
Potwierdzono rozpoznanie podostrego zapalenia tarczycy w fazie 1, jednakże ze względu na nadal utrzymujące się objawy kliniczne (ból, stany gorączkowe) zmodyfikowano leczenie i włączono
PREDNISON.

KOMENTARZ:

W przypadku braku skuteczności w/w leczenia lub progresji choroby należy włączyć leczenie glikokortykosteroidami np. prednisonem 40mg dziennie przez 1-2 tygodni, następnie stopniowo redukować dawkę co najmniej przez 2-4 tygodnie w zależności od odpowiedzi klinicznej na leczenie.

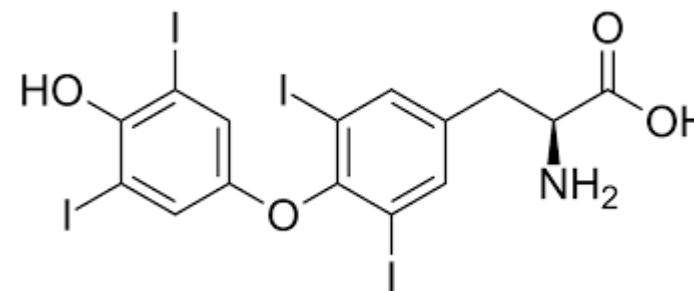
Na podstawie retrospektywnej oceny, pacjenci leczeni GKS podają szybsze ustąpienie objawów i zmniejszenie dolegliwości bólowych (średnio po 8 dniach) w porównaniu z pacjentami leczonymi niesteroidowymi lekami przeciwzapalnymi (średnio po 35 dniach). Jednakże, podczas redukcji dawki GKS może dojść do nawrotu dolegliwości.

Ultrasonograficzny obraz podostrego zapalenia tarczycy:

Podobnie jak w przypadku bezbolesnego i poporodowego zapalenia tarczycy, lewotyroksyna może być stosowana w fazie niedoczynności tarczycy, ale powinna zostać wycofana po 3-6 miesiącach po odzyskaniu prawidłowej funkcji tarczycy.

W przypadku utrwalonej niedoczynności tarczycy należy przewlekłe stosować preparaty zawierające lewothyroksynę.

W diagnostyce różnicowej należy uwzględnić inne przyczyny zapalenia tarczycy na tle destrukcyjnym:

- bezbolesne zapalenie tarczycy,
- zapalenie tarczycy indukowane lekami,
- pourazowe zapalenie tarczycy,
- ostre zapalenie tarczycy.